

Onderwerp: Kaderbrief 2026 – 2029

Geachte raadsleden,

Ter voorbereiding op de perspectievennota 2026 willen wij u met deze kaderbrief in een vroeg stadium informeren over het lopende jaar en het financieel meerjarenperspectief 2026 – 2029 van onze gemeente. Deze kaderbrief vormt het vertrekpunt van de begrotingscyclus 2026.

Net als vorig jaar nemen we u met deze brief mee in een aantal belangrijke ontwikkelingen die impact hebben op de perspectievennota 2026 en de begroting 2026.

Inleiding

Op 5 november 2024 heeft u de begroting 2025 vastgesteld. Nadien hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan waarover wij u graag informeren door middel van deze brief. U treft hierin de majeure (macro-economische) ontwikkelingen aan die van invloed zijn (geweest) op het begrotingsresultaat. Deze actualisatie van het begrotingsresultaat is vervolgens het vertrekpunt voor de perspectievennota 2026.

Ontwikkelingen

We spreken al geruime tijd over de zogenaamde ravijnjaren vanaf 2026 en de contouren daarvan worden steeds duidelijker. Zo het nu lijkt, is sprake van een ravijn dat overbrugbaar is en lijkt het er met ingang van 2029 rooskleuriger uit te zien. Uiteraard is dit beeld met de nodige slagen om de arm. We zien nog geen structurele bestendige lijn vanuit Den Haag. Zo wordt er nog volop gesproken over de tekorten in het sociaal domein en de compensatie daarvan. De uitkomsten daarvan zijn nog niet duidelijk. Mogelijk dat hier in de meicirculaire van dit jaar meer inzicht in komt. We gaan vooralsnog uit van volledige compensatie van deze tekorten.

Wat we wel weten is dat, als gevolg van de aanbestedingen Jeugd en Wmo die nu en in de nabije toekomst spelen, de kosten significant (+/- 15%) zullen stijgen.

Daarnaast moet de herijking van het gemeentefonds nog worden afgerond. Wat we al wel weten, is dat onze gemeente een zogenaamde 'nadeel-gemeente' is. De omvang van het nadeel is nog niet duidelijk, maar dat het een flinke impact zal hebben wel.

We hebben ons op de ravijnjaren en het verwachte nadeel van de herverdeling van het gemeentefonds voorbereid door een aantal specifieke acties in de aanloop naar de perspectievennota 2025. Zo hebben we de begroting opgeschoond en daar waar nu al mogelijk reëel geraamd. Tevens hebben we een aantal meer technische maatregelen genomen om het begrotingstekort vanaf 2026 terug te dringen. Hierover hebben we u bijgepraat op 5 maart jl.

Naast deze macro ontwikkelingen is er ook sprake van een enkele lokale ontwikkeling met impact op het financieel meerjarenperspectief van onze gemeente. In het onderdeel Begrotingsresultaat 2026 – 2029 gaan we hier verder op in.

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoeljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

IBAN: NL02BNGH0285079050

IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)

BIC: BNGHNL2G

Telefoonnummer

[0592] 26 66 62

Faxnummer

[085] 20 84 923

E-mail

info@tynaarlo.nl

Begrotingsresultaat 2026 – 2029

Hieronder is het geactualiseerde financieel meerjarenperspectief 2026 – 2029 weergegeven. Als vertrekpunt is hierbij de vastgestelde begroting 2025 genomen.

Overzicht ontwikkeling begrotingsresultaat 2026 – 2029				(bedragen x € 1.000)	
	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1	Begrotingsresultaat begroting 2025	-4.934	-7.011	-7.843	n.n.b. ¹
2	Correctie volume-accres 2026 – 2029	150	225	300	400
3	Herijking gemeentefonds	-	-500	-1.000	-1.500
4	Raadsbesluiten na vaststelling begroting	-34	-34	-34	-34
5	<i>Ontwikkelingen sociaal domein:</i>				
5.1	Aanbestedingen sociaal domein	PM	PM	PM	PM
5.2	Compensatie Rijk voor gestegen kosten sociaal domein	PM	PM	PM	PM
5.3	Hervormingsagenda Jeugd	530	530	PM	PM
5.4	Invoering inkomensafhankelijke bijdrage huishoudelijke hulp	-	435	435	435
6	Uitzettingen gemeenschappelijke regelingen	PM	PM	PM	PM
7	Voorlopige opbrengst ombuigingen	6.000	6.000	6.000	6.000
Actueel begrotingsresultaat ²		1.712	-355	-2.142	n.n.b.

Toelichting op de hiervoor genoemde onderdelen

1. Begrotingsresultaat begroting 2025

Dit is het vertrekpunt van de actualisatie van het financieel meerjarenperspectief 2026 – 2028 in deze brief. Nadere uitwerking hiervan volgt in de perspectievennota 2026 en de begroting 2026, waarbij ook de meicirculaire, respectievelijk de septembercirculaire zijn verwerkt. Dan is ook helder hoe het perspectief er in 2029 uitziet (en waarschijnlijk ook 2030).

2. Correctie volume-accres

Op de valreep voorafgaande aan de behandeling van de begroting 2025 heeft de minister van Financiën kenbaar gemaakt dat de accressen 2025 – 2028 in de septembercirculaire 2024 te laag zijn vastgesteld. Op 7 oktober jl. heeft de minister van Financiën dit per brief gedeeld met de Tweede Kamer en vervolgens met de gemeenten. Dit betekent dat gemeenten nog extra middelen krijgen die nog niet in de septembercirculaire 2024 waren verwerkt. Het gaat om een bedrag van afgerond € 50 miljoen extra accres op landelijk niveau in 2025 en dat loopt op tot (cumulatief) € 175 miljoen in 2028. Gezien de late bekendmaking hadden we deze extra middelen nog niet financieel kunnen verwerken in onze eigen begroting 2025. Om wel een actueel beeld van onze financiële positie te kunnen presenteren is een indicatie van deze extra middelen opgenomen in bovenstaande tabel. Inmiddels is hier ook de verwachte correctie voor de jaarschijf 2029 aan toegevoegd.

3. Herijking gemeentefonds

Hier is het mogelijke nadelige effect van de herijking van het gemeentefonds openomen. De herijking is op dit moment nog niet afgerond en daarmee zijn de uitkomsten inclusief het ingroeipad (nu nog maximaal € 15 per inwoner per jaar met een maximum van € 60 per inwoner, in totaliteit ca. € 2 miljoen) nog niet zeker. De verwachting is dat in de meicirculaire 2026 hier duidelijkheid over komt.

4. Raadsbesluiten na vaststelling begroting 2025

Na vaststelling van de begroting 2025 heeft de raad op 17 december jl. een besluit genomen over de verhoging van het krediet voor nieuwbouw van basisschool De Tol vanwege indexatie en een groei van het aantal leerlingen; dit levert een structurele last op van € 33.500 met ingang van 1 januari 2026.

5. Ontwikkelingen sociaal domein

5.1 Er vinden op dit moment en de komende periode diverse aanbestedingen voor de uitvoering van Jeugdwet en Wmo plaats. Deze zullen met ingang van 2026 e.v. van kracht zijn. De verwachting is dat de prijzen als gevolg van deze aanbestedingen significant zullen toenemen (inschatting +/- 15%).

¹ Zoals eerder gecommuniceerd zal het beeld over 2029 (en 2030) naar verwachting helder zijn bij het uitkomen van de meicirculaire 2025.

² In de actuele begrotingssaldi zijn de pm-posten en n.n.b.-posten niet verwerkt.

Dit leidt tot een aanzienlijke verhoging van de verwachte kosten die niet passen binnen de huidige begroting. We schatten in dat het om een kostenstijging gaat van ca. € 4,2 miljoen in 2026, oplopende naar ca. € 4,8 miljoen in 2027. De stijgingen in de jaren erna zijn nog niet inzichtelijk.

- 5.2 Volgens de mondelinge gemaakte afspraken is duidelijk dat we gecompenseerd gaan worden door het Rijk voor gestegen kosten (LPO en volume) in het sociaal domein. We gaan vooralsnog uit van volledige compensatie door het Rijk. We krijgen hier waarschijnlijk bij het uitkomen van de meicirculaire 2025 duidelijkheid over.
- 5.3 Betreft mogelijke bijstelling als gevolg van tekorten jeugdzorg in 2023-2024.
- 5.4 Tevens verwachten we dat, bij invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage voor huishoudelijke hulp, minder mensen gebruik zullen maken van deze hulp waardoor de kosten lager zullen zijn. We hebben een inschatting gemaakt van het effect van de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage voor huishoudelijke hulp.

6. Uitzettingen gemeenschappelijke regelingen

We constateren dat de begrotingen 2026 in wording van de gemeenschappelijke regelingen uitzettingen in meer of minder mate laten zien.

Namens de ambtskring gemeentesecretarissen Drenthe zijn de gemeentesecretarissen van Aa en Hunze en Midden-Drenthe recent gesprekken gestart met de directeuren van de gemeenschappelijke regelingen. De aanleiding hiervoor was oorspronkelijk de gedachte dat er vanuit de ambtskring gezamenlijk kon worden opgetrokken om te kijken of deze regelingen zouden kunnen bijdragen aan de gemeentelijke ravijnjaren. Dergelijke gesprekken hebben immers alleen zin wanneer deze in gezamenlijkheid worden gevoerd. In de ambtskring is echter geconstateerd dat er politiek-bestuurlijk geen eenduidige Drentse lijn richting de GR-en is en er dus ook geen goede basis ligt voor de ambtskring om verdere acties te ondernemen. Ter illustratie hiervan: Bij het vaststellen van de zienswijzen op de begrotingen van de GR-en voor 2025 heeft de gemeenteraad van Tynaarlo een door het college voorgestelde zienswijze per amendement geschrapt die vroeg om 'Aan de gemeenschappelijke regelingen in algemene zin een waarschuwing af te geven dat de gemeente financieel gezien onzekere tijden tegemoet gaat en dat de gevolgen daarvan voor verbonden partijen nog niet duidelijk zijn'. Zo is rond diezelfde tijd in vrijwel alle Drentse raden hierover gesproken en verschillend besloten.

7. Voorlopige opbrengst ombuigingen

Zoals we op 5 maart jl. met u gedeeld hebben zijn we nog volop bezig met de uitvoering van het besluit dat u heeft genomen bij de financiële perspectieven 2025 om te zorgen voor een meerjarig structureel sluitende begroting vanaf 2026. De voorlopige opbrengst tot nog toe van ca. € 6 miljoen is het gevolg van het opschonen van de begroting (stap 1) en realistisch begroten (stap 2).

In de komende periode geven we invulling aan stap 3, te weten het bezuinigen op wettelijke taken zonder gevolgen voor de inwoners.

Conclusie

De conclusie van deze kaderbrief is dat de financiële positie ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 en het bijbehorende meerjarenperspectief 2026 – 2028 bovenal is veranderd door de nadelige financiële gevolgen van de aanbestedingen in het sociaal domein. De onzekerheid die hierin zit is in welke mate we hiervoor worden gecompenseerd door het Rijk. We verwachten, zoals eerder genoemd, duidelijkheid hierover bij het uitkomen van de meicirculaire 2025.

Vooralsnog gaan we richting de perspectievennota 2026 en de begroting 2026 door op de reeds ingeslagen weg met de bedachte maatregelen om het begrotingstekort terug te dringen en gaan we na de focus te hebben gelegd op de eerste 2 stappen (opschonen van de begroting en realistisch begroten) door met invulling geven aan stap 3 (bezuinigen op wettelijke taken zonder gevolgen voor de inwoner). De focus blijft daarnaast gericht op de realisatie van de maatschappelijke opgaven (duurzaamheid/ energietransitie, woningbouw en sociaal domein) en de uitvoering van het coalitieakkoord.

Perspectievennota 2026 en voortgangsrapportage 2025

U ontvangt in juni de perspectievennota 2026 waarin bovenstaande verder geconcretiseerd zal zijn waar mogelijk en nodig. De voortgang van het lopende beleid (trots op en aandacht voor), de bijstellingen in het lopende jaar treft u aan in de voortgangsrapportage 2025 met als peildatum 1 juli 2025. Deze kunt u in september tegemoet zien.

Net als in het voorgaande jaar zijn wij voornemens om in de perspectievennota de gevolgen van de meicirculaire te verwerken, zodat u een integrale afweging kunt maken in uw beleidskeuze voor de komende jaren. Dit is echter afhankelijk van het moment van uitkomen van deze circulaire.

Vragen

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de vakmanager Personeel & Financiën, Gerjam Reilink, via g.reilink@tynaarlo.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders

P. Koekoek
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is digitaal geparafeerd en daarom niet ondertekend.